

**PARTİ MECLİSİ VE
MERKEZ YÖNETİM KURULU
ÇALIŞMA YÖNETMELİĞİ**

BÖLÜM I

GENEL KURALLAR

KAPSAM

MADDE 1 -

Bu yönetmelik, Parti Meclisi ile Merkez Yönetim Kurulunun, Siyasi Partiler Kanununda ve Parti Tüzüğünde yazılı kurallara uygun olarak düzenli ve etkili bir biçimde çalışmasının yöntemlerini belirlemek amacıyla düzenlenmiştir. (Tüzük Md. 37)

BÖLÜM II

PARTİ MECLİSİ'NİN OLUŞUMU, TOPLANMASI, GÖREVLERİ VE ÇALIŞMA İLKELERİ

PARTİ MECLİSİ'NİN OLUŞUMU

MADDE 2-

Parti Meclisi kurultaydan sonra Partinin en yüksek karar organıdır.

Parti Meclisi, Genel Başkan ile Kurultayca gizli oyla seçilmiş altmış (60) üyeden oluşur.

Aldıkları oy sayısı ve sırasına göre Parti Meclisinin onbeş (15) yedek üyesi belirlenir. Parti Meclisinde boşalma olması halinde, boşalan üyelikler sırasıyla yedek üyeler arasından tamamlanır.

Parti Meclisi, kurultaydan sonra partinin en yüksek karar organıdır. (SPK. 16, Tüzük 38).

Genel Başkan ile kurultayca seçilen 60 üyeden oluşur; 15 yedek üyesi vardır.

PARTİ MECLİSİ İLK TOPLANTISI

MADDE 3-

Parti Meclisi, kurultaydaki seçimin kesin sonuçlarının açıklanmasını izleyen ilk cumartesi günü çağrısız olarak Genel Merkez binasında, saat 10.00'da toplanır. O günde toplanması olanaksız ise bu durum ve uygun ilk toplantı günü ve saati Genel Başkan tarafından Parti Meclisi üyelerine duyurulur.

TOPLANTILAR

MADDE 4-

Parti Meclisi en geç 2 ayda bir Genel Başkanın çağırısı üzerine olağan toplantı yapar. Parti Meclisi toplantılarını Genel Başkan yönetir. Yokluğunda kendisine vekillik etmek üzere Genel Başkan Yardımcılarından birini görevlendirir. Böyle durumlarda toplantıları Genel Başkan Vekili yürütür ve Genel Başkan'ın yetkilerini kullanır.

Genel Başkan, Parti Meclisi'nin başkanıdır. Genel Başkan Vekili, vekillik ettiği sürede Genel Başkan'ın yetkilerini kullanır.

Parti Meclisi salt çoğunlukla toplanır.

Parti Meclisi, Genel Başkan'ın gerek görmesi ya da en az 11 Parti Meclisi üyesinin gerekçe gösterip gündem belirleyerek yazılı istemde bulunmasından sonra en geç bir hafta içinde toplanmak üzere Genel Başkan tarafından olağanüstü toplantıya çağırılır.

Olağanüstü toplantıda yalnız çağrıda yazılı konular görüşülür. Konunun görüşülmesi tamamlandıktan sonra Parti Meclisi, çalışmalarına devam kararı verirse, başka konular da görüşülebilir.

Özür bildirmeksizin, üst üste üç olağan toplantıya katılmayan Parti Meclisi üyesinin, üyeliğinin üye tam sayısının salt çoğunluğu ile ve gizli oyla düşmüş sayılmasına karar verilebilir. (Tüzük Mad. 37)

TOPLANTIYA KATILACAK OLANLAR

MADDE 5-

Parti Meclisi toplantılarına TBMM Grup Başkanı, Grup Başkanvekilleri ve Grup Yönetim Kurulu üyeleri ile **Kadın Kolları ve Gençlik Kolları Genel Başkanları** da katılabilir, önerilerde bulunabilir; ancak oy kullanamazlar.

Gerek görüldüğünde partili bakanlar da toplantıya çağrılabilir.

ÇAĞRI - GÜNDEM

MADDE 6-

Parti Meclisi toplantı çağrısını Genel Başkan yapar.

Toplantıların gündemi Genel Başkanca belirlenir ve duyurulur. Parti Meclisi'nden 11 üyenin imzasını taşıyan önerilerin, gündeme alınması zorunludur.

Parti Meclisi toplantılarının çağrısı ve gündemi ile görüşülecek raporlar ve tasarılar, toplantıdan en geç üç gün önce Genel Sekreterlikçe üyelere ulaştırılır.

Toplantılarda sunuşlardan sonra gündemle ilgili yeni öneriler yapılabilir. Bu konuda, görüşmesiz, lehte ve aleyhte birer kişiye beşer dakikayı geçmemek üzere söz verilir, öneriler, görüşmesiz oylanarak kabul ya da reddedilebileceği gibi, sonraki toplantıya da ertelenebilir.

TOPLANTI KURALLARI

MADDE 7-

Toplantılar Genel Başkan ya da vekilinin konuşmasıyla açılır. Bu konuşmayla ilgili olarak Parti Meclisi üyelerinden dileyenler, yerlerinden görüşlerini kısaca bildirirler, varsa sorularını yöneltebilirler.

Gündemin kesinleştirilmesinden önce toplantıda yeter sayısının olup-olmadığı saptanır, gerekirse yoklama yapılır.

Gündemin kesinleştirilmesinden sonra gündem dışı söz isteyen en çok beş üyeye beşer dakikayı geçmemek üzere söz verilebilir.

Gündemin görüşülmesinde Genel Başkan ya da vekilinden söz alınarak sıra ile konuşulur. Görüşülen konu ile ilgili olarak Genel Başkan, Genel Sekreter ya da görevlendirilmiş Merkez Yönetim Kurulu üyesi, sıraya bağlı olmaksızın söz alabilirler.

Olağan toplantıların başında, Genel Başkanca gerekli görülen konularda yazılı sunuş yapmak üzere görevlendirilmiş kişilere on dakikayı geçmemek üzere söz verilir.

Söz süresi on dakikadır. Bu süre, Başkanın veya beş üyenin yazılı istemi üzerine uzatılabilir veya sınırlanabilir.

Gündem maddeleri ve varsa komisyon raporu üzerindeki görüşmeler, gerekçenin sunulduğu ya da gerek görülürse raporun okunmasıyla başlar. Görüşmelerin sonunda gerek görülürse oylama yapılır. Aksine bir kural ve istem yoksa oylamalar işaret ile yapılır. Toplantıya katılanlardan **11 üyenin** yazılı istemi halinde oylamalar gizli oyla yapılır.

Parti Meclisi toplantılarında, tüzük ve yönetmeliklerde işaret oyuna ya da gizli oya başvurulması zorunlu olmayan hallerde açık oylama yapılması, en az **beş** üyenin yazılı istemine bağlıdır. Bu husustaki önerenin oylamaya geçilmeden önce, Başkanlığa verilmiş olması gereklidir. Oylamaya, açık oy isteminde bulunan üyelerden başlanır; Parti Meclisi ad listesindeki üyelerle devam olunur; en son Merkez Yönetim Kurulu üyeleri oy kullanır.

Parti Meclisi'ndeki görüşmelerde, en az beş üye konuşmadan görüşmelerin yeterliği konusunda önerge verilemez. Yeterlik önergesi üzerinde beşer dakikayı geçmemek üzere lehte ve aleyhte ancak birer üyeye söz verilir.

Değişiklik önergeleri varsa en aykırı olandan başlayarak aykırılık sırasına göre görüşülür.

Bir konunun görüşülmesine yer olmadığı yolunda ya da gündem hakkında bir maddenin öncelikle görüşülmesi ya da geri bırakılması önerileri, asıl konudan önce görüşülür. Böyle bir yöntem önerisi yapılırsa, beşer dakikadan fazla olmamak koşuluyla önerisini açıklamak üzere öneriyi yapan üye ile lehte ve aleyhte en çok birer kişiye söz verilir; gerekirse oylama yapılır.

Kararlar, aksine bir kural yoksa toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile alınır. Karar yeter sayısı, hiçbir şekilde üye tam sayısının dörtte birinin bir fazlasından az olamaz. Gizli oylama yoluyla alınacak kararlar (Tüzük Mad. 75 vb.) için pusulalar ve oy kabinleri, oy sandıkları Genel Sekreterlikçe hazırlanır.

Toplantıların açılış konuşmasından sonraki bölümü, aksine bir karar alınmadıkça gizlidir.

Gizli toplantılar hakkında bilgi verme yetkisi Genel Başkan ya da görevlendireceği üyeye aittir.

GÖRÜŞMELERİN VE KARARLARIN YAZIMI

MADDE 8-

A) Görüşmelerin tam olarak tutanağa yazılması yolunda bir karar yoksa, görüşmelerin özeti yazılır. Tutanak özetinde konuşanların adları ve konuşmanın özeti belirtilir.

Tutanak ya da özetinin karar defterine yazılması ve saklanması Genel Sekreterlikçe yerine getirilir. Gerekirse bu amaçla dışarıdan bir özel görevli de bulundurulabilir.

Tutanak ya da özeti bir sonraki toplantıda üyelerin bilgisine sunulur.

Tutanak ya da özeti hakkında diyeceği olanlar bu konuda açıklama yaparak düzeltme isteminde bulunabilirler. Bu istem, görüşmesiz karara bağlanır.

B) Toplantılarda alınan kararlar, toplantı günü ve karar sıra sayısı belirlenerek karar defterine yazılır. Toplantıya katılan üyeler karar defterini imzalar. Karşıoy kullanan üye, karşıoy gerekçesini de açıklayarak karar defterini imzalar.

İZİN VE YOKLAMA

MADDE 9-

Toplantıda bulanamayacak üyeler, özürlerini bildirerek Genel Başkan'dan izin alırlar.

Toplantıların başında yoklama çizelgesi, katılanlar tarafından imzalanır. Görevli ve izinli olanlarla toplantıya özürsüz katılmayanlar belirlenir. Bu durum, kararda da belirtilir.

PARTİ MECLİSİ'NİN GÖREVLERİ

MADDE 10-

Parti Meclisi:

1. Parti programı, kurultay kararları ve seçim bildirgeleri doğrultusunda iç ve dış gelişmelerle ilgili politika ve strateji kararları alır.
2. Parti programını, kurultay kararlarını ve seçim bildirgelerini topluma benimsetmek için gerekli çalışmaları yapar; önlemleri alır ve direktifleri verir.
3. Merkez Yönetim Kurulunca hazırlanan çalışma raporunu ve kesin hesabı inceleyip karara bağlayarak kurultaya sunar. Yıllık çalışma programları ile yıllık bütçeyi ve bilançoyu görüşüp onaylar.
4. Merkez Yönetim Kurulu'nca hazırlanan kurultay gündemleri ile seçim bildirgelerini inceleyip karara bağlar.
5. Yasa ve tüzük kuralları uyarınca Merkez Yönetim Kurulu'nun hazırladığı yönetmelikleri görüşüp kabul eder.
6. Merkez Yönetim Kurulu'nun ve Parti Meclisi üyelerinin sunduğu raporları, önerileri, karar tasarılarını görüşüp karara bağlar.
7. Hükümet kurmak, hükümete katılmak, hükümetten çekilmek konularında karar verir. (Bu konuların görüşüldüğü toplantılara TBMM Grup Başkanvekilleri ve Grup Yönetim Kurulu üyeleri katılır ve oy kullanırlar.)

8. Seçimlere katılıp katılmama ve seçimlerde yasa ve tüzük kurallarına göre aday saptama yöntemine ilişkin kararlar alır; merkez adaylarını ve merkez yoklaması yoluyla belirlenmesi gereken adayları saptar.
9. Partinin uluslararası kuruluşlara üye olması için başvuruda bulunmasına karar verebilir. Ancak bu kararın açıklanmasından sonra kurultay üyelerinin beşte birinden yazılı istek gelirse konu kurultayın olağan toplantısında veya ivedi durumlarda olağanüstü toplantısında karara bağlanır. Bir ay içinde böyle bir istek gelmezse karar kesinlik kazanır.
10. Genel Başkan'ın veya Merkez Yönetim Kurulu'nun önerisi üzerine disiplin cezalarının bağışlanmasını gizli oyla karara bağlar.

KURULTAYA İLİŞKİN GÖREVLER

MADDE 11-

Olağan kurultayların yeri, günü ve saati Parti Meclisince belirlenir. Kurultayın olağanüstü toplanmasına da Parti Meclisince üye tamsayısının salt çoğunluğu ile karar verilebilir. Genel Başkan da gerekli gördüğünde kurultayı olağanüstü toplantıya çağırabilir.

ADAY BELİRLEMeye İLİŞKİN GÖREVLER

MADDE 12-

TBMM seçimleri ile yerel yönetim seçimlerine katılacak adayların hangi yöntemle belirleneceğine Parti Meclisi karar verir. Adaylık için başvuru tarihleri Parti Meclisi'nce saptanarak ilan edilir.

Parti Meclisi, önseçim veya aday yoklaması yapılan bir seçim çevresindeki aday listesinde, merkez adaylığı için Siyasi Partiler Kanunundaki ilkelere aykırı olmamak koşuluyla yeteri kadar sıra ayırabilir.

BOŞALMALARA İLİŞKİN GÖREVLER

MADDE 13-

A) Genel Başkanlık boşaldığında, Parti Meclisi, yeni genel başkanı seçmek için kurultayı en geç (45) gün içinde toplantıya çağırır. Bu süre içinde Genel Başkanlık görevleri, Parti Meclisinde belirlenen Genel Başkan Yardımcısı tarafından yürütülür.

B) Parti Meclisinde boşalan üyelikler, sırasıyla yedek üyelerle doldurulur. Parti Meclisi'ne bütün yedek üyeler çağırıldıktan sonra, üye sayısı üye tamsayısının üçte ikisinin (2/3) altına düştüğünde, Parti Meclisi için seçim yapılmak üzere Genel Başkan kırk beş (45) gün içinde Kurultayı toplantıya çağırır.

KOMİSYON GÖREVLENDİRİLMESİ VE DİĞER GÖREVLER

MADDE 14-

Parti Meclisi üyeleri;

Örgütün denetlenmesinde,

Seçim çalışmalarında,

Çalışma grupları ve komisyon etkinliklerinde,

Genel Başkan ve Merkez Yönetim Kurulu'nun yapacağı işbölümü ve programlar çerçevesinde görev alabilirler.

Bir konunun Parti Meclisi'nde görüŖülmesi sırasında daha geniŖ ve detaylı incelenmesi gereksinimi duyulması halinde yeterli sayıda üyeden oluŖan bir komisyon kurulmasına karar verilebilir.

Kurulan komisyon, kendisine verilmiŖ olan konuyu, on gün içinde inceleyip sonuçlandırır ve düzenlediği raporu Genel BaŖkanlıđa verir. Anılan rapor, ilk Parti Meclisi toplantısında komisyon baŖkanının açıklamasından sonra görüŖülür ve karara bağlanır.

BÖLÜM III

MERKEZ YÖNETİM KURULU'NUN OLUŞTURULMASI

OLUŞUM

MADDE 15-

Merkez Yönetim Kurulu, Genel Başkan, Genel Başkan Yardımcıları ve Genel Sekreter olmak üzere en az onyeddi (17) üyeden oluşur.

Genel Başkan, Merkez Yönetim Kurulu'nun başkanıdır. Genel Başkan Yardımcıları ve Genel Sekreter, Parti Meclisi üyeleri arasından Genel Başkan tarafından seçilir.

Genel Başkanın yokluğunda, Genel Başkanın belirlediği genel başkan yardımcısı Merkez Yönetim Kurulu'na başkanlık eder.

TBMM grup başkan vekilleri ile kadın ve gençlik kolları genel başkanları, Merkez Yönetim Kurulu toplantılarına katılabilirler; görüş ve önerilerde bulunabilirler; ancak oy kullanamazlar.

Merkez Yönetim Kurulu üyeleri, Genel Başkan tarafından görevden alınabileceği gibi, Parti Meclisi üyelerinin üçte birinin yazılı önerisi ve üye tam sayısının üçte ikisinin güvensizlik oyuyla görevden el çektirilebilir.

İstifa eden, görevden alınan veya görevden el çektirilen üyenin yerine Genel Başkan tarafından yeni üye seçilir ve seçimden sonraki ilk toplantısında Parti Meclisinin bilgisine sunulur.

Genel Başkan, Genel Başkan Yardımcılarını;

- Parti örgütü ve örgüt yönetimleri,
- İdari ve mali işler,
- Hukuk ve seçim işleri,
- Parti içi eğitim,
- İnsan hakları,
- İletişim, tanıtım, basın ve halkla ilişkiler,
- Yerel yönetimler,
- Meslek kuruluşları, sendikalar ve diğer sivil toplum kuruluşları,
- Dış ilişkiler ve yurtdışı örgütlenmeler,
- Kadın örgütlenmesi ve politikaları,
- Gençlik örgütlenmesi ve politikaları,
- Ekonomi politikaları,
- Sosyal politikalar,
- AR-GE; Bilim Yönetim ve kültür politikaları,
- Bilgi ve iletişim teknolojileri,

konularından sorumlu olmak üzere görevlendirir.

İdari ve Mali İşlerle görevli genel başkan yardımcısı saymanlık işlerini de yürütür.

Genel Başkanın önerisi ve Parti Meclisinin kararı ile yeni görev konuları ve alanları belirlenebilir ve Genel Başkan bu konu ve alanlara Parti Meclisi üyeleri arasından seçim yapabilir.

Merkez Yönetim Kurulu üyeleri, Partinin diğer kurullarında görev alamazlar.

İTİRAZLARA İLİŞKİN GÖREVLER

MADDE 16-

Merkez Yönetim Kurulu'nun kararı ile tüzüğün 43. Maddesi uyarınca görevden alınanlar gerekçeli kararın tebliğinden başlayarak 5 gün içinde Parti Meclisine itiraz edebilirler.

İtirazın genel merkeze ulaşmasından sonraki ilk parti meclisi toplantısının gündemine alınır.

İtirazlara ilişkin kararlar gizli oyla alınır. **İtirazın kabulü için üye tamsayısının üçte ikisinin çoğunluğunun oyu gereklidir.** Aksi halde itiraz reddedilmiş sayılır. İtiraz üzerine verilen karar kesindir.

BÖLÜM IV

MERKEZ YÖNETİM KURULU'NUN TOPLANMASI GÖREVLERİ VE ÇALIŞMA İLKELERİ

MERKEZ YÖNETİM KURULU

MADDE 17-

Merkez Yönetim Kurulu, Partinin en üst yönetim organıdır.

Merkez Yönetim Kurulu'nun sürekli çalışma halinde olması asıldır.

Merkez Yönetim Kurulu görevlerini yerine getirirken ortak sorumluluk taşır.

Merkez Yönetim Kurulu haftada bir, belirli gün ve saatte çağrı yapılmaksızın salt çoğunlukla toplanır. İvedi durumlarda Genel Başkan'ın çağrısı ile daha erken toplantı yapabilir. Merkez Yönetim Kurulu üyeleri mazeretleri halinde Genel Başkanı bilgilendirerek kendisine vekalet edecek Merkez Yönetim Kurulu üyesini belirler. Tüzükte yazılı hükümler dışında kararlar üye tam sayısının salt çoğunluğu ile alınır.

Merkez Yönetim Kurulu toplantılarının çağrısı ve gündemi ile görüşülecek konularla ilgili yazılar, toplantıdan önce Genel Sekreterlik tarafından üyelere ulaştırılır.

Gündem dışı söz isteyen en çok üç üyeye beşer dakikayı geçmemek üzere söz verilebilir. Merkez Yönetim Kurulu'ndaki görüşmelere en az üç üye konuşmadan görüşmelerin yeterliliği konusunda önerge verilemez.

Genel Başkan, Partili bakanları, Partili belediye başkanlarını, meslek kuruluşlarının Partili başkanlarını, Merkez Yönetim Kurulu'nca oluşturulmuş çalışma gruplarının üyelerini ve uzmanları Merkez Yönetim Kurulu toplantılarına davet edebilir.

Genel Başkan, gerekli gördüğünde Merkez Yönetim Kurulu ile Grup Yönetim Kurulu'nu ortak toplantıya çağırabilir. Ortak toplantılarda oylama yapılmaz; ancak, Genel Başkan'ın istemesi halinde eğilim yoklaması yapılır; eğilim yoklaması bağlayıcı değildir.

Merkez Yönetim Kurulu'nun çalışma ve toplantılarında, Parti Meclisi'nin toplantı ve çalışma ilkelerine ilişkin maddelerin uygun olanlarına kıyasen işlem yapılır. Genel Başkan, Merkez Yönetim Kurulu'nun çalışma usul ve esaslarını bir yönerge ile düzenler.

GÖREVLERİ; GENEL OLARAK

MADDE 18-

Merkez Yönetim Kurulu:

1. Kurultayın ve Parti Meclisi'nin kararlarını uygular. Partinin programını, ilkelerini, amaçlarını duyurmak, yaymak, benimsetmek, partiyi seçimlere hazır bulundurmak ve seçimleri kazanarak iktidar olmak için her türlü girişimi yapar; önlemleri ve kararları alır.
2. Partinin örgütünü yönetir; çalışmalarını yönlendirir; örgütle sürekli iletişim ve işbirliği sağlar; örgütün sorunlarını çözer, örgütün yaptığı önerileri inceler; gerekenleri karara bağlar.

Parti örgütünün yasalara, tüzük ve yönetmeliklere uygun çalışmasını izler, denetler ve sağlar.

3. Partinin hukuki varlığını korur. Bunun için yasalara ve tüzüğe uygun bütün kararları alır. Partinin yasal davranış ve uygulama içinde olmasına özen gösterir.
4. Kurultayın olağan ve olağanüstü toplantılarını tüzüğe uygun şekilde hazırlar; gününe, gündemine, yerine ilişkin önerilerini Parti Meclisi'nin onayına sunar.
5. Parti programı ve kurultay kararları çerçevesinde partinin politikasını, stratejisini ve seçim bildirgelerini hazırlayıp Parti Meclisinin onayına sunar. Bunların toplumda anlaşılıp benimsenmesi için gereken çalışmayı yapar.
6. Partinin hükümetle, başka partilerle ilişkilerini düzenler; bu konuda gereken kararları alır.
7. **Sendikalar, meslek kuruluşları, kırsal kesim kooperatifleri, toplumsal amaçlı dernek, kulüp, demokratik kitle örgütleri, sendikalar, meslek odaları ve benzeri kuruluşlarla ilişkileri düzenler.**
8. Partinin kurduğu ya da katıldığı hükümetin programı ile ilgili görüşlerini belirler; Parti Meclisine sunar.
9. Başka partilerden gelen katılma, işbirliği veya birleşme konularında belirlediği görüşlerini Parti Meclisine sunar.
10. Araştırma, yayın, parti içi eğitim çalışmalarını düzenler ve yürütür. Eğitim konularını saptar; eğitim konusunda yararlanılacak bilgi, belge ve kaynakları hazırlar.
11. Çalışma raporunu hazırlar; kurultaya sunulmak üzere Parti Meclisinin onayına sunar. Kurultayda görüşülecek karar tasarımlarını ve önerilerini hazırlayarak Parti Meclisine sunar.

12. Yıllık bütçeyi hazırlar; Parti Meclisinin onayına sunar ve uygular. Parti kesin hesabını hazırlayıp onay için Parti Meclisi'ne sunar. Süresi içinde Genel Başkan adına Anayasa Mahkemesi'ne ve Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'na gönderir.
13. Yıllık çalışma programları düzenler; Parti Meclisinin onayına sunar.
14. Partinin uluslararası ilişkilerini düzenler; çalışmalarını yürütür.
15. Tüzüğün öngördüğü yönetmelikleri hazırlayıp Parti Meclisine sunar. Onayladıktan sonra uygular, örgütte uygulanmasını izler ve denetler.
16. Muhtarlık bölgesi çalışma grubu sorumluları ile Belde Başkanı ve Yönetim Kurulu seçimlerini, tüzüğün ve yönetmeliklerin öngördüğü biçimde ve belirleyeceği zamanda ve sürelerde yapılmasını; ilçe ve il kongrelerinin belirlenen zaman ve sürede tüzüğe ve yönetmeliğe uygun yapılmasını izler, denetler ve sağlar.
17. Partinin amaçlarına uygun olarak taşınır ve taşınmaz mal ile taşıtlar alır; kullanır; işletir veya satar. Taşınmaz malların satışı için Parti Meclisi'nden yetki alır.
18. Partililerin tüzüğün 4. maddesindeki "siyasal yaşam anlayışı" ve 5. maddesindeki "çalışma ilkeleri" çerçevesinde özveri ve hoşgörü içinde ülke ve toplum yararına hizmet etmelerini izler, denetler ve sağlar.
19. Parti gelirlerini arttırmak amacı ile her türlü önlemleri alır, gelir makbuzları bastırır; örgüte gönderir.

20. Disiplin cezalarının bağışlanması istemleri ile ilgili dosyaları hazırlar Parti Meclisi'nin onayına sunar.
21. Tüzüğün 12. maddesi gereğince yapılacak parti üyeliği işlemlerini karara bağlar.
22. Tüzüğün diğer maddelerinde Merkez Yönetim Kurulu'na verilen görevleri yerine getirir ve gerekli kararları alır.

Merkez Yönetim Kurulu belli konuların incelenmesinde, izlenmesinde, bilimsel çalışmaların yürütülmesinde, üyelerinden birini veya bir kaçını görevlendirebilir. Bu amaçlarla komisyonlar kurulabilir. Bu komisyonlarda partinin TBMM üyelerini ve partilileri görevlendirebilir.

Merkez Yönetim Kurulu üyeleri, görevlerinin kapsam ve niteliğine göre yeteri kadar yardımcı veya uzmanla çalışma yapabilirler. Yardımcı ve uzmanlar milletvekilleri, Parti Meclisi üyeleri ve bunların dışında kişiler arasından ilgili Merkez Yönetim Kurulu üyesinin önerisi ve Genel Başkanın onayı ile belirlenir.

BOŞALMALARA İLİŞKİN GÖREVLER

MADDE 19-

İl ve İlçe Başkanlıkları ile İl ve İlçe Yönetim Kurulları üyeliklerinden boşalma olduğunda, boşalmaların doldurulması için tüzük kurallarının uygulanmasına ilişkin önlemleri alır.

GÖREVDEN ALMA

MADDE 20-

Merkez Yönetim Kurulu, tüzüğün 43. maddesinde belirlenen nedenlerle, parti yararı açısından ivedi durumlarda her örgüt yönetim birimini bir üst yönetim biriminin görüşünü alarak ve bilgi vererek görevden alabilir.

Görevden alma kararı üye tamsayısının üçte iki çoğunluğu ile ve gizli oyla alınır.

İl Başkanı ile İl Yönetim Kurulu birlikte veya yalnız İl Yönetim Kurulu görevden alınmışsa Merkez Yönetim Kurulu, 7 kişilik geçici kurul atar. İl geçici kurulunun 45 gün içinde seçimleri yapmak üzere olağanüstü il kongresini toplaması için gerekli önlemleri alır.

İlçe Başkanı ile İlçe Yönetim Kurulunun birlikte veya yalnız görevden alınması halinde de Merkez Yönetim Kurulu 5 kişilik geçici kurul atar ve ilçe geçici kurulu 30 gün içinde seçimleri yapmak üzere olağanüstü ilçe kongresini toplamak için gerekli önlemleri alır.

DENETLEME GÖREVİ

MADDE 21-

Merkez Yönetim Kurulu, örgütle ilgili denetleme görevlerini yerine getirmesi için parti denetmenlerini görevlendirir (Tüzük Mad. 45).

KONGRELERE İLİŞKİN GÖREVLER

MADDE 22-

Olağan kongrelerin takvimi, başlangıç ve bitiş tarihleri Merkez Yönetim Kurulunca saptanır.

Tüzükteki koşulların yerine getirilmesi durumunda toplanması gereken olağanüstü kongrelerin gerçekleşmesi sağlanır.

İTİRAZLARA İLİŞKİN GÖREVLER

MADDE 23-

İl Kongresinin seçim dışındaki kararlarına ilişkin itirazlar, kongrenin bitişini izleyen 5 gün içinde Merkez Yönetim Kuruluna yapılır. Merkez Yönetim Kurulu 5 gün içinde itirazları karara bağlar. Merkez Yönetim Kurulunun kararı kesindir.

DANIŞMA KURULTAYLARINA İLİŞKİN GÖREVLER

MADDE 24-

Merkez Yönetim Kurulu her yıl en az bir defa küçük kurultay, gençlik danışma kurultayı ve kadın danışma kurultaylarını düzenler. Toplantıların gündemi ile gününü ve yerini belirleyerek çağrı yapar.

ADAY BELİRLEMeye İLİŞKİN GÖREVLER

MADDE 25-

Partinin katılacağı seçimlerde aday olmak üzere; önseçim aday yoklaması ve merkez yoklaması için başvuranlarla merkez adaylığı

isteyenler için Merkez Yönetim Kurulunca ön inceleme yapılır. İnceleme sonuçları Parti Meclisinin onayına sunulur.

GENEL BAŞKAN YARDIMCILARI

MADDE 26-

Genel Başkan Yardımcılarının görev alanlarını Genel Başkan, tüzüğün 39. Maddesine göre belirler.

Genel Başkan Yardımcıları görev alanlarına giren konularda Genel Başkanı temsil eder.

Genel Başkan Yardımcıları görev alanlarına giren konularda çalışma grupları oluşturabilir. Çalışma gruplarında partililere ve uzmanlara görev verilebilir.

Görevlerini yerine getirirken diğer Genel Başkan Yardımcıları ve Genel Sekreter ile eşgüdüm ve dayanışma içinde çalışırlar.

Çalışmaları ile ilgili olarak parti örgütünün her kademesi ile iletişim kurabilir, yazışma yapabilir ve örgüt birimlerine görev verebilirler.

Görev alanı ile ilgili çalışma programını hazırlar.

GENEL SEKRETERLİK

MADDE 27-

Genel Sekreterlik parti örgütünün başvurma ve haberleşme birimidir. Genel Sekreter genel evrakın kaydının tutulması ve muhafazası ile dağıtımını sağlar.

Genel Sekreter, Genel Başkanlık adına partiyi mahkemelerde, devlet dairelerinde ve kuruluşlarında, özel ve tüzelkişilerle ilişkilerde temsil eder.

Partinin yazışma ve haberleşme işlerini yürütür. Parti üye kütüğünü tutar; parti arşivini düzenler.

Genel Sekreter, Genel Başkan Yardımcıları ile görüşüp Genel Başkanı bilgilendirerek Merkez Yönetim Kurulu gündemini ve Genel Başkanın belirleyeceği Parti Meclisi gündemini hazırlar. Toplantılara ilişkin tutanakları düzenler, imzalanmasını ve korunmasını sağlar (Tüzük mad.37).

SAYMANLIK İŞLERİ

MADDE 28-

İdari ve mali işlerle görevli Genel Başkan Yardımcısı, partinin parasal konularından ve saymanlık işlerinden sorumludur. Yıllık bütçeyi hazırlar, yıl sonu bilançosunu ve kesin hesaplarını düzenler. İllerden ve ilçelerden gelen kesin hesapları, Genel Merkez kesin hesabı ile birleştirir ve Merkez Yönetim Kurulunun onayına sunar.

Bütçe ve kesin hesabın düzenlenmesinde ve parti gelirlerinin toplanmasında, harcamaların yapılmasında, her aşamada yasa ve tüzük hükümlerine uygunluğunu sağlar.

Partinin malvarlığının ve demirbaşlarının korunmasını gözetir.

Genel Sekreterlikle eşgüdüm sağlayarak parti çalışanlarının özlük işlerini yürütür. Çalışanların görevlerini noksansız yerine getirmelerini ve verimli çalışmalarını sağlar.

Genel Merkezin donanım ve çalışma koşullarının iyileştirilmesine yönelik çalışmalarını yönetir (Tüzük Mad. 37).

YAZIŞMALAR VE PARTİ SİCİLİ

MADDE 29-

Gelen ve giden tüm yazışmalar, Genel Sekreterliğe bağlı yazışma biriminden geçer ve numara alır.

Bütün yazılarda gereği ve bilgi için dağıtım yerleri belirlenir.

Yazışmalarda ilgili tüm birimlerin bilgilendirilmesine özen gösterilir.

Partiyle ilgili bilgi, belge ve yazışmaların elektronik ortamda üretilmesi, erişilmesi ve saklanması sağlanır.

Parti kütüğü, Genel Sekreterliğe bağlı olarak çalışan Genel Merkez Üye Yazım Bürosu'nca tutulur ve güncellenir.

YÜRÜRLÜKTEN KALDIRILAN KURALLAR

MADDE 30-

31 Ekim 1999 tarihli Yönetmelik yürürlükten kaldırılmıştır.

YÜRÜRLÜK

MADDE 31-

Bu yönetmelik Parti Meclisi'nin 4 Mayıs 2013 günlü toplantısında kabul edilerek yürürlüğe girmiştir.